

Istoria Bibliotecii Academiei Române 1886–1918 (volumul II, în trei părți)*

Preafericitul Părinte Daniel

Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române

Membru de onoare al Academiei Române

Apărută la inițiativa și sub coordonarea domnului profesor Nicolae Noica, directorul general al Bibliotecii Academiei Române și membru de onoare al Academiei Române, lucrarea intitulată *Istoria Bibliotecii Academiei Române 1886–1918* reprezintă încununarea celei de a doua etape a proiectului lansat în anul 2022, odată cu apariția primului volum, intitulat *Istoria Bibliotecii Academiei Române 1867–1885*, care s-a ocupat de epoca de pionierat a fondării, organizării și funcționării acestui prestigios for de cultură al poporului român.

Actuala lucrare, volumul II, care cuprinde trei părți, ce însumează aproximativ 2000 de pagini, pune în lumină atât bogatul patrimoniu de spiritualitate, cultură, istorie și artă românească teaurizat de către Biblioteca Academiei Române, cât și eforturile considerabile depuse în decursul acestei etape, de la 1886 la 1918, de către ostenitorii Bibliotecii, sub îndrumarea harnicului și devotatului director Ioan Bianu (1856–1935), în slujba nobilului deziderat de a aduna, de a organiza și a conserva într-o mare bibliotecă întregul fond național de manuscrise și tipărituri.

Întrucât perioada 1886–1918 coincide cu ultima etapă de pregătire în vederea edificării marelui proiect național, și anume organizarea statului român modern, se poate afirma într-adevăr, așa cum remarcă și prof. Nicolae Noica, faptul că apariția unei biblioteci moderne în această perioadă, organizată după standardele europene ale momentului, constituie „*versiunea condensată a istoriei modernizării României*” (p. 7).

Prima parte, capitolul I, se deschide în chip firesc cu un omagiu adus memoriei academicianului Ioan Bianu, cel care timp de 51 de ani, din 1884 până în 1935, a condus destinele Bibliotecii, transformând-o cu abilitate dintr-un mic depozit de carte într-o prestigioasă instituție modernă.

Vocația și pasiunea lui Ioan Bianu în slujba instituției, împletite cu dăruirea și tenacitatea lui, au concurat la consacrarea lui ca fondator sau „ctitor al unui miracol”, așa cum este intitulat acest prim capitol dedicat vieții și activității lui (p. 9–37).

Capitolul al doilea, intitulat „Pagini de istorie referitoare la Colecția de carte în perioada 1886–1918” (p. 39–287), se concentrează pe creșterea sau îmbogățirea fondului bibliografic de carte, care s-a datorat în principal donațiilor atât din partea unor persoane particulare, precum scriitori, oameni de știință, ierarhi ai Bisericii, diplomați, juriști, cât și din partea unor instituții de cultură și știință, din țară și din străinătate.

De asemenea, Biblioteca și-a completat fondul de carte prin schimburile internaționale și prin achiziții, precum și prin Legea depozitului legal promulgată în 1885.

Reținem în special aportul considerabil pe care l-au adus acestui fond de carte Bibliotecile lăsate moștenire de Episcopul Dionisie Romano al Buzăului (1806–1873), de Episcopul Melchisedec Ștefănescu al Romanului (1832–1892), de Episcopul Ghenadie Enăceanu al Râmnicului (†1898), de Mitropolitul Iosif Naniescu al Moldovei (1818–1902), de Mitropolitul Partenie Clinceni al

*Cuvânt rostit cu ocazia lansării cărții *Istoria Bibliotecii Academiei Române 1886–1918 (volumul II, în trei părți)*.
(18 octombrie 2023, Aula Academiei Române)

Moldovei și Sucevei (†1908), dar și de alți ierarhi și preoți ortodocși.

Prima parte se continuă cu alte patru capitole, în care autorii surprind aspecte centrale privind activitatea de organizare a colecțiilor de periodice și foi volante apărute în perioada 1886–1918 (p. 289–492), activitatea bibliografică a Bibliotecii Academiei în aceeași perioadă (p. 493–617), dar și activitatea financiar-contabilă a Bibliotecii (p. 645–703), ce oferă, printre altele, o perspectivă inedită privind transformările din societatea românească a acelor timpuri.

Volumul nu se încheie înainte de a repera câteva dintre personalitățile marcante ale științei și culturii românești care au pășit pragul sălilor de lectură ale Bibliotecii Academiei de-a lungul anilor.

A doua parte este consacrată în întregime colecțiilor de manuscrise, documente istorice – carte rară, înfățișând fotocopii ale unora dintre cele mai vechi și mai importante documente ce alcătuiesc tezaurul spiritual și cultural al neamului românesc.

Începând cu sfârșitul secolului al XIX-lea, Ministerul Cultelor și Instrucțiunii Publice a inițiat strângerea cărților vechi și a manuscriselor de la vechile așezăminte mănăstirești pentru a le încredința Academiei spre păstrare, organizare și punere în valoare.

În acest fel, în Biblioteca Academiei au ajuns numeroase manuscrise de la Mănăstirile Durău, Văratec, Țigănești, Dobrovăț, Câmpulung Muscel, Vorona-Botoșani, Slatina și de la diverse alte lăcașuri de cult.

În ceea ce privește *partea a treia a lucrării* de față, aceasta reliefează succesiv bogata activitate a *Cabinetului de stampe* (p. 4–107), a *Fondului de fotografii* (p. 108–303), a *Cabinetului de hărți* (p. 304–425), a *Cabinetului de muzică* (p. 426–463) și a *Cabinetului numismatic* (p. 465–631) ale *Bibliotecii Academiei*, textele fiind însoțite de *imagini prețioase de arhivă*.

Realizarea acestui proiect editorial privind *Istoria Bibliotecii Academiei Române* reprezintă o necesitate care reflectă în cuvinte și imagini istoria culturii, științei și spiritualității poporului român.

Felicităm pe domnul prof. ing. Nicolae Noica, directorul general al Bibliotecii Academiei Române, pentru această inițiativă, precum și pe toți membrii comisiei de elaborare a acestor trei părți ale volumului II.

Ne rugăm lui Dumnezeu să binecuvinteze și să ajute cu harul Său pe toți cei care au lucrat și lucrează în această instituție emblematică a culturii, științei și civilizației românești.

Penser l'Europe

FONDATION NATIONALE
POUR LA SCIENCE ET L'ART

ACADÉMIE ROUMAINE

Penser l'Europe Séminaire International

XXème édition

28 - 29 Septembre 2023

Bucarest

PENSER L'EUROPE, PENSER LE MONDE

*Séminaire dédié à la mémoire du Professeur
Acad. Eugen Simion*

L'INSTITUT DE FRANCE

L'INSTITUT FRANÇAIS DES RELATIONS INTERNATIONALES (IFRI)

L'ACADÉMIE ROYALE DES SCIENCES ÉCONOMIQUES ET FINANCIÈRES D'ESPAGNE

